

**Oponentský posudek
na disertační práci Mgr. Filipa Breindla:**

Lidská práva ve vztahu Vatikánu a OSN

Originální přínos disertace Filipa Breindla tkví v tom, že obecnou a rozsáhlou tematiku a problematiku lidských práv zasadil do napjatého silového pole daného Vatikánem a Organizací spojených národů a ukazuje, jak se tato problematika v tomto zvláštním kontextu obráží, utváří, komplikuje a rozvíjí, což – pokud vím – nebylo dosud dostatečně zpracováno. V tom je podle mého mínění zásluha této práce, jež by si proto zasloužila zveřejnění.

Zmíněnou tematiku kandidát rozvíjí v sedmi kapitolách. První kapitola – *Lidská práva v dialogu se světem* – podává nejprve cosi jako teologické základy lidských práv, jak jsou k nalezení v Písmu svatém vůbec a v Pavlově epištolách zvláště, pak prochází teologickou reflexí těchto práv ve středověku a novověku, všímá si i přínosu české teologie a nakonec podává jakousi sumu církevní nauky týkající se lidských práv jakož i jakousi jejich filosofickou reflexi.

Druhá a třetí kapitola pak sleduje dějinný vývoj vztahů mezi Vatikánem a OSN od počátku jejího vzniku v roce 1945 až přibližně k sovětské invazi Maďarska v roce 1956.

Ve čtvrté kapitole pak líčí nejprve vliv papeže Jana XXIII. na změnu postoje Vatikánu k OSN a pak i 2. vatikánského koncilu a papeže Pavla VI.

Pátá kapitola zachycuje vývoj lidskoprávní tematiky v dokumentech OSN z té doby, zvláště však tzv. Helsinský pakt a s ním spojený vznik Charty 77 v tehdejší Československu.

Šestá kapitola rozebírá otázku legitimacy církve vůbec a Vatikánu zvláště anažovat se v záležitostech lidských práv.

Sedmou kapitolu pak lze charakterizovat jako “výhledovou“ v tom smyslu, že nastiňuje současnou lidskoprávní problematiku, přičemž někde i naznačuje některá možná řešení a možný vývoj v budoucnosti.

Způsob podání této dosti komplexní a komplikované problematiky je jasný, čtivý a dobře strukturovaný. Ve stylu, jímž kandidát píše, se projevuje jeho každodenní novinářská praxe.

Jeho zřejmé úsilí o nekomplikovanou prezentaci komplikovaných problémů způsobilo, že obrat – lze říci o 180 stupňů – který Vatikán vůči lidským právům a jejich prohlášení provedl v průběhu 18., 19., a 20. století, vypadá v Breindlově podání méně problematický, než ve skutečnosti byl a je. Kandidát vzal sice v úvahu do určité míry můj článek z *Křesťanské revue* 1/2001: *Lidská práva ve společenském kontextu jako hermeneutický problém*, ale bohužel nevzal v úvahu velmi důležitý článek z našich *Teologických studií* 1/2005, jehož autorem není nikdo menší než právě kardinál Avery Dulles: *Náboženská svoboda: změna a vývoj*. To je moje nejvážnější výhrada vůči jeho zpracování tohoto obrovitého dějinně-ideového obratu, který Vatikán v průběhu těchto dvou posledních století vykonal. Nemělo by však být problémem tento nedostatek pro případné uveřejnění doplnit.

Breindlova disertace je dostatečně dobrá a přínosná, aby mohla být předložena k obhajobě. Osobně ji považuji za zralou k uznání jako práci doktorskou.

prof. Karel Skalický

České Budějovice, 31. 3. 2008